

BAUŠNIEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Szobotica, SZOMBAT 1922. december 16.

340. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és üztőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-53, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utlica 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utlica 1 (Leibach-palota)

Uj jobbágyok

Százsor megirtuk már, a nemzeti kisebbségek problémája nemcsak az SHS. királyság problémája s nemcsak az itt élő magyarságé. A kisebbségi probléma Közép-európa legegységesebb politikai kérdése. S a lausannei konferencia vitaanyaga azt is bizonyítja, hogy a közelkeleti problémák egyik legjelentősebbje a vallási és nemzeti kisebbségek kérdése. Aki tehát a kisebbségi kérdés gyors, emberséges, az uralom levőknek s a kisebbségeknél érdekeit összehangoló megoldását sürgeti, nem békétlenkedik, nem nyugtalanságot szít, hanem a legnehezebb egyetemes politikai kérdést megoldásáért harcol.

Curson lord a lausannei konferencián kijelentette, hogy elhagyja a tanácskozás színhelyét, ha a török delegáció nem garantálja a török impérium alá került nemzeti és vallási kisebbségek védelmét. Ez az elhatározás valóban komoly fenyegetés. Mert ha Anglia megszakítja a tárgyalásokat, akkor a török kérdés bekés elrendezésére nincs többé mód s a török győzelem mámore bármilyen megszedítő is, a helyzet felismerését egészen nem akadályozhatja meg. Ez a helyzet pedig nyilvánvaló: a török aspirációk ellen a balkáni blokk s az európai hatalmak egységes frontot alkotnak. Lord Curson kijelentése tehát hadüzenet, ultimátumszerűen követeli a kisebbségek védelmét. Mialatt a Népszövetség azon tanakodik, hogy hogyan lehetne megszervezni a kisebbségek valódi védelmét, hogy lehetne életképesé tenni a védelmi szerződésnek ködös elgondolásait, amíg afölött tárgyalnak, hogy kit illet meg a panasz joga s milyen szankcióval lehet ellátni a határozatot, az angol világhatalom lausanne-i képviselője ultimátummal követeli a kisebbségek védelmének biztosítását.

Ne vigasztaljuk magunkat előre reménykedésekkel, az analógiák nincsenek következményei, mert — nincs analógia. A keleti kisebbségek az elnyomatásnak olyan példátlan szenvedéseit viselik el, hogy nem a politikai megmondolás, hanem az emberi érzés kiált segítség után. Törökországban a kisebbségeknek az a helyzete, ami a középkorban a hűbéresé volt, vagy az ujkorban a fekete rabszolgaság. Kisázsia földjét a világáboru alatt legyilkolt örmények százezreinek hulláival trágyázták. Még most is borzalmas leírások számoltak be azokról a szörnyűségekről, amiken át kellett vergődniük a török uralom alá került keresztényeknek. Több

mint félmilliót tesz ki eddig is a menekültek száma százezer vannak még, akiket helyzetük lakóhelyükre szögezett és most pillanatról-pillanatra kell várniok soruk beteljesedését. Még azok a tárgyalások is, amelyeket érdeklükben folytatnak Európa urai, állatíva aljasodott életüket dokumentálja. Csereeszközé lettek a világ jöltevői kezében az uj kisebbségek. A tárgyalások arra vonatkoznak, hogy a török kormány adja ki a keresztények tömegeit békében s ezzel szemben megkapja az idegen uralom alatt élő törököket. Római provinciák urai így csarélhették rabszolgáikat. Amerika ültetvényesei így csinálhattak kötéskeket egy hajórakomány négerre, ab Sant Jago tinfuzá.

Ez a keresztény népek szolidaritása, mely megborazd arra a hirre, hogy keresztényeket még ma is üldözni lehet a hitükért s

hogy emberek százezreit csak azért lehet földönfutóvá tenni, mert Krisztus egyházának gyermekei. A keresztény öntudat mellett még nem ébred föl az emberi öntudat, a keresztény szolidaritás mellett az emberi szolidaritás, mely azt követelné meg minden lelkiismeretlőt, hogy akkor se engedjen jogtalanságot, akkor se tőrjön elnyomatást, ha keresztény áll szemben kereszténnyel.

A hit ereje az egyház hatalma. Boldog lehet mindenki, aki örülhet védő karjának. A keresztény társadalmak mindig megmozdulnak, ha sötét gonoszsg keresztényeket üldöz. Mikor érik ilyen teljessé az emberi szolidaritás, hogy európa keresztényei, az európai uralmak kisebbségei is érzék hatalmas megmozdulását mindenkor, amikor az embertestvéreket elnyomóként és elnyomottakként állítja szembe érdekük val sorsa.

nyert még beteljesülést.

Demokraták a koalíció fenntartása mellett

Beogradból jelentik: A radikális párt kommunikéjének hatása alatt, amey a koalíció fenntartását lehetetlennek jelentette ki, a demokrata klub pénteken délelőttre ülést hívott össze. Az ülésen Lukinics, a parlament elnöke, hosszabb beszédben ismertette a helyzetet, beszámolt a királytól nyert megbízásról és Pasicsal folytatott tárgyalásairól. A beszámoltó vita követte, amelyben Pribicevics, Davidovics és még sokan részt vettek. Végül is Wüder képviselő indítványozta, hogy a klub a radikális klub kommunikéjére szintén hivatalos kommunikében válaszoljon. Az indítványt elfogadták, majd pedig a kiküldött bizottság által megszövegezett következő kommuniké kibocsátását is egyhangulag elhatározták.

A demokrata képviselő-klub a radikális képviselő-klub kommunikéjére kijelenti, hogy egyetemesen azon az állásponton áll, hogy a parlament a rok-kant-, tisztviselő- és agrártörvényeket fölcsúztatása előtt szavazza meg. A klub ebben az irányban kész egy koalíciós kormányt támogatni, amiről a klub alelnöke már a királynak is beszámolt.

A radikálisok hajthatatlanok

Pénteken délelőtt 11—12-ig a radikális klub is ülést tartott, amelyen Pasics miniszterelnök is részt vett. Az ülésen Pasics beszámolt azokról a tanácskozásokról, amelyeket Lukinics-csal folytatott. Rövid vita után a klub elhatározta, hogy továbbra is kitart a tegnapi kommunikében lefektetett álláspontja mellett, mert a demokrata-klubkal lehetetlen együtt dolgozni.

Pasics a királynál

Pénteken délben Pasics miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a királynál. Előzőleg Pasics hosszabb megbeszélést tartott Jovanovics Ljubóval, Satojadnovicsal és Jankovics Velizárral, a radikális párt vezetőkkel.

Délután öt órakor Lukinics házelnök volt ismét rövidebb kihallgatáson a királynál. Rögton az ő távozása után az udvarba hívták: újból Pasics miniszterelnököt. Ezuttal Pasics hűbő estig a királynál maradt, amiből politikai körökben megint messzesemő következtetések voltak le.

Szlovén blokk van alakulóban

Beogradból jelentik: Korosec, a radikálisok vezére a dubroniki „Narod”-nak hosszabb nyilatko-

Pasics újra megbízást kap

A demokratapárt a koalíció fenntartását kívánja — A radikális párt nem hajlandó a demokratákkal együtt dolgozni

A parlament épületében rendkívül nagy az élénkség. Még a legfontosabb ülések idején sem lehet annyit képviselőt látni a klubokban, mint most.

A demokrata-klub miniszteri szobájában a legbékésebb egyetértésben illnek együtt Davidovics, Pribicevics és élénken tárgyalják a radikálisok tegnapi kommunikéjét, amelyben kijelentik, hogy nem hajlandók a demokratákkal tovább együttműködni. Ezt a kommunikét általában úgy magyarázzák, hogy Pasics elvesztette közismert higgadságát s ugy született meg a határozat.

A demokrata-párt válaszolt a kommunikére. A demokraták határozatát általában úgy fogják fel, hogy ez fordulópont a válságban.

Bizonyosra veszik, hogy Pasics megdöszeri is megbízást jog kapni kormányalakításra s hogy a kormány összetételében nem lesznek nagyobb változások.

A radikálisok egy csoportja ugyan, Pasics tudtával, ma felkereste Proticsot s vele tárgyaltak, hogy Protics lépjen be a kormányba. Protics rendkívül rezervált választ adott.

Meg lehet állapítani, hogy a demokratáknak nincs inyére az, hogy a közel jövőben választások legyenek. A demokrata pártkörben nagy csoport képviselő vette leírál Angyelicus Pavlét, aki most jött vissza kerületéből. A csoporthoz odalépett Pribicevics is s megkérdezte:

— Mit kíván a kerület?

— Választásokat. — mondotta Angyelicus

— És Ön?

— Én is.

A kívánságnak azonban még egyelőre nincs visszhangja a demokraták között.

A pártok vezetői rámutatnak arra, hogy a rokkantak az egész országban nagy agitációt folytatnak a rokkanttörvény érdekében. A pártok közül egyik sem akarja vállalni az ödiutum, hogy a törvény megszavazását megakadályozza, mert ez jó agitációs eszköz volna minden párt ellen.

Pasics helyett Nincics?

Nagyon sok kommentárta ad alkalmat az a körülmény, hogy Nincics külügyminiszter csütörtökön mejdne egész nap a királyi udvarban tartózkodott. Ebből sokan arra következtetnek, hogy Pasics helyett, aki annyira kiéleztet arra az álláspontra helyezkedett, hogy az egységes demokrata párttal nem lép koalícióra a radikálisok legközelebbi jelöltje Nincics lenne. Nincics nem exponálta még magát annyira a koalíció ellen, úgy hogy az ő személye még posszibilis lenne egy koalíciós kabinet megalakítására.

Ebben az esetben Nincics a maga kezébe ragadná a radikális párt vezetését is.

Timotijevics Koszta

megbízásáról viszont a demokrata pártban beszélnek egyre többet. Ezt a kombinációt már néhány lap is lánszírozta, péntek estig azonban a demokratáknak ez a várakozása egyelőre nem

Hitelt kapnak az osztrákok

Az angol felsőház és a csehszlovák nemzetgyűlés hozzájárultak a hitelnyújtáshoz

Bécsből jelentik: Az angol alsóház második olvasásában elfogadta az osztrák-hitellel vonatkozó törvényjavaslato.

A törvény értelmében felhatalmazást kap az angol kincstár, hogy az 520 millió aranykorona-hitel egy ötödét és a 130 aranykorona-hitel egy harmadát, — mint osztrák hitelszolgáltatást, — garantálja.

Prágai jelentés szerint, a csehszlovák nemzetgyűlés a garanciális törvényjavaslatot alkotmányos elintézés végett áttette a pénzügyi, illet-

ve külügyi bizottsághoz.

A csehszlovák javaslat teljesen megegyezik az angol garanciális javaslattal, amennyiben felhatalmazza a kincstárt, hogy az osztrák hitelszolgáltatás 520 millió aranykorona egy ötödét és a 130 millió aranykorona egy harmadát biztosítsa.

Az angol felsőház és a csehszlovák parlament határozatai most megadták a mentációk előfeltételeit s így az egész hitelakció a megvalósulás stádiumába lépett.

Beograd—Páris = 10 óra

Tárgyalások a közép-európai repülőközlekedés megindításáról

Beogradból jelentik: Egy franciáromán repülőgéptársaság ajánlatot tett a beogradi kormányának a repülőforgalom megindítása iránt. A repülőforgalom Beogradból Budapest—Bécsen—Prágán és Strassburgon át Párisig és Bukaresten át Varsóig rendszeres légitörzsel tartana fenn. A gépek négy, esetleg öt utast vihnének magukkal, ezenkívül 500 kg. terhet is szállítanak és ellátják az említett vonalokon a postai forgalmat is. A társulat minden utért 1000 francia frankot kér. A forgalom az első időben csak korlátozott volna, amennyiben a gépek csak hetenkint háromszor indulnának Beogradból és hetenkint háromszor érkeznek oda.

Három hónapi forgalom után, ha a szállítmányok rentabilisoknak bizonyulnak, napi járatokkal szaporítanák.

Légvonalban a távolságok Beogradtól Budapestig 3440 kilométer, Bécsig 575, Prágáig 570, Strassburgig 1400, Párisig 1900 kilométer, a másik vonalon Bukarestig 800, Varsóig 1420 kilométer tesznek ki.

Beogradtól Párisig az utazás a közbeeső állomásokon való tartó-

zkodást is beleértve, mindössze 10 órát venne igénybe.

A tervnek a megvalósítása különösen a postaforgalom tekintetében volna előnyös, mert a levélküldemények a táviratoknál is hamarabb érkeznek meg rendeltetési helyükre és egy repülővelnek a díjszába jelentékenyen olcsóbb volna a táviratnál.

A kormány egy minisztertanácsot foglalkozott is már ezzel a kérdéssel és elvben el is fogadta a repülő-társaság ajánlatát, azonban az ezer francia frank támogatást, amelyet a vállalkozók minden utért kértek, nem hajlandó a kormány megadni. A francia-román társulat és a postaügyi minisztérium között a postai szállításokra vonatkozólag már létre is jött a megegyezés, amely szerint a repülőgépen külön osztályt rendeznek be a postaszállók számára, a társulat csakis azokat a küldeményeket továbbíthatja, amelyeket a jogosítvány postahivatalok adnak át. Végül, hogy a társaság a postai küldeményekben előáll minden kárért szavatol.

A díjszabást csak dinárban és nem frankban szabad számítani. Az aján-

lat most a hadügyminis-
tereknek, amely annak
dönteni fog.

Írások helyen egy
hadügyminisztérium c
ajánlatot és a repülőke
videsen meg fog induln

Amnesztiaival ün Petőfi emlé

Kardos Samu dr. i

Budapestről írják:
tok, társadalmi egyesü
dalmi körök már hóna
lalkoznak azzal a gonc
Petőfi Sándor emléké
hetne a legméltóbban n

Kardos Samu dr. a r
reki ügyvéd és író m
lapoktan a következő n
Petőfi emlékének mélt
lésére:

— Petőfi Sándort m
Magyarország, hanem i
velt világ szőben és íré
és dicsőíti. En nagy íg
sörém ezeket a dicsőít
taló ünnepeket, de i
seholsem találtam és sel
tam egy olyan eszmét
mely a Petőfi szellemi
és mártírátogat szerve
mélto volna. Soseml
hogy akár az állam, ak
lomb, akár valamelyik i
nevére és emlékére
házat, kórházat, vagy c
rényebb alapítványt is
hadüzegek és árva
Csupa szavalás, színie
és tánc, no meg egy p
szépe, ami eddig tört
szem, Petőfi emlékéne
megörökítése volna, ha
előtölne az összes polt
pereket és közkegyel
egy évnel nem hosszab
vesztésre elélt büntö
ilyen nagy és hatalmas
nemcsak száz és száz s
taná, hanem ezer üldöz
csöfien embernek is v
szabadságát és megfö
nyugalmat.

zatot tett, amely szerint a kleri-
kálisok nem léphetnek be egy
olyan kormányba, amelynek
programját nem ismerik. Egyébként
csak olyan kormányt hajlandók
támogatni, amely a horvátokkal
és a szlovénekkel való megegye-
zés alapján áll. Kívánatosnak tar-
taná a választások azonnali ki-
írását.

Politikai körökben főlegzetőbbi
mondatot egy kommentárik, hogy:
Korosec irányváltására készül és
Pasichoz akar közeledni.

Mint Ljubljánából jelentik, *Sus-
tercsics* klerikális vezér visszae-
rkezését az emigrációból hívei egy
banketten ünnepelték meg, ame-
lyen feltűnően sok pap jelent meg.
Sustercsics a banketten beszédet
mondott, melyben bejelentette,
hogy teljes erejével bele fogja
vetni magát a jugoszláv politikai
életbe és azt is mondotta, hogy
a jelenlegi rezsimet híven óhajtja
szolgálni.

Beogradban a klerikális klubban
bizonyos aggedalommal tekinte-
nek Sustercsics szereplése elé.
Mégis azt hiszik, hogy az új vá-
lasztásokig sikerülni fog őt leszerel-
ni. Egy nagyon tekintélyes tagja a
klubnak a Bácsmegeyi Napló tu-
dósítója előtt kijelentette, hogy
a választásokig sikerülni fog a hor-
vát blokk mintájára egy szlovén
blokkot alakítani, amelynek a
klerikálisokon kívül a kommu-
nisták és a szocialisták egy
része lennének a tagjai. A klub-
ban azt hiszik és remélik is
hogy a mandátumok 1/2-ét az a
blokk fogja elnyerni, vagyis 26-ból
22-öt. A többi 4-et a kmetpárt
kapná, a többi pártok pedig:
demokraták, szocialdemokraták,
disszidensek, teljesen meg fognak
semmisülni. Mint a legutóbbi
Ljubljánai községi választások mu-
tatták, ez a számítás nem is egé-
szen alap nélkül való és lehet,
hogy sikerülni fog a tervük.

Fehér éjszakák

Ejféli. Ez az az időpont, mikor a
lázás semmittevéstől elernyedt ide-
gek lassan-lassan újból feléleszülnek,
mikor a mulató monnyezete szétmül-
lik s exotikus táncokból, italok göze-
ből, jól kiművelt női testek parfüm-
jéből összeáll az éjszaka fantaszti-
kus atmoszférája. Banális páholysok
mélyén, üres és félig felt üvegek kö-
zött egyszerre kinyílik az élet, rop-
pant pálmák és délszaki növények
között bolyongunk, nincsen közel és
messzi s bizonyossággal tudjuk, hogy
kinyújtott kezünk elér a sarkcsil-
lagig.

Ekkor történt. Társaságunkban a
diplomata éppen tizenkettődik coc-
tail-jével beszélgetett s a parkett
életeti pályán működő hölgyeit
csoportosította fő- és alsótályokba.
A kezűddő mámor csökönnyössé-
gével elhatározottam, hogy józan ma-
radok s kimenekültem a foyer-ba.

Egy üresen álló asztal mellé tele-
pedtem. Az asztal foglalt volt: két
francia tisztí egyenruhás ur csupán
néhány pillanatra hagyta el s mert
éppen az egyik helyére ültem, köl-
csönös bocsánatkérések után az éj-
féltutáni mulató demokratiáiban be-
szelgetésbe elegyedünk. Alaposab-
ban szemügyre vettem őket: na-
gyon fiatalok, alig 20—22 évesek le-
hettek s mikor az alacsonyabbik fe-
lém fordult, meglepődve láttam meg
mandulavágásu szemét, pergament-
szerű, sárgás bőrt. Kinai volt, a di-
jon-i francia hadiakadémia növén-
déke. A másik argentinai spanyol,
akinek friss-piros gyermekszája
gondatlanul rácsálla a cigarettát.

Az alkohol-inspirálta tulzott gyen-
gédéssel beszélgettem velük; hálás
voltam a csodás véletlenek istené-
nek, aki a világ külső életéről izólat-
lan hozott össze az exotikus helyen
a két fiatalemberrel. Magyar, spa-
nyol és kínai — kilométerek ezrei
fűkésnek közöttünk.

Beszélgöttünk. Az üzemeket jöttek
tanulmányozni, — végigtázzák Eur-
ópát, innen Olaszországba mennek.
A triesti gyors reggel 8-kor indul
— ma már hát le sem fekszenek...
A szinpadon egy krinolinú táncosnő
mosolygott üzletszerűen a páholysok
és a parkett felé. Trükös szépségek
asszisztáltak neki — lábak, meztelen
karok és keblek kerengtek. A kínai
üres, szórakozott pillantással nézte
pohárt.

— Ont ez nem érdeklí hadnagy
ur? — kérdeztem.

— De... hogyné, nagyon szép —
s vékony metszésű szája enyhé
gunnyal mosolyodott el, Magyarország-
szígről kérdézősködött, hadseregéről
és felszereléséről, majd a bányákról,
gyárakról, a termelési jelenlegi hely-
zetéről. Kitiénen volt érteselve min-
denről.

Bort hozattam. A tüzes tokaji vég-
képp felkavart.

— Tuccja-e hadnagy ur, hogy mi
magyarok is Keletről jöttünk? Tud-
ja-e, hogy — akármennyire légvár-
is — nálunk sok szép esik a turáni
rokonságról?

Megint elmosolyodott, — Hogyné,
hallottam róla.

— Mit szólna hozzá, hadnagy ur,
ha azt ajánlanám, legyünk ma éj-
szaka ösztintek, olyan ösztintek, ami-
nők az emberek csak a szerelem,

vagy a halál legfeszültebb pillanatá-
ban lehetnek?

A sarga arcon ismét megjelent a
stereotip mosoly. — Ön valóban so-
kat iszik, sőt — ivott. Nem tartja
füresának, hogy ezeket a nagyjelen-
tőségű kérdéseket — nos — hogy
mondjam — éppen ilyen állapotban
teszi? Önök, európaiak...

Mikor ezt mondotta: »európaiak,
bal szájaszélé alig észrevehetően
megrándult. De ez a mozdulat fel-
világosított. Irigység és gúny, meg-
vetés és gyűlölet volt e gyenge szá-
járundulásban. Egészen közel ültem
hozzá és szinte suttogva mondot-
tam:

— Eljött ide, hogy meglássa az
európai, hogy megismerje apró és
nagy büncit — de nem tanulni jött.
A díjoni akadémiaiban, miközben az
ágyuk szerkezetét magyarázták,
addig Ön gondolathatna a magyaráz-
tók ellen fordított az ágyu csövét...
Ön gyűlöl bennünket, mert az angol
és francia hadihajók megtanították
a félelemre — és megvetet, mert öt-
ezerestendős kulturájukat a mi
négy száz éves civilizációnk halálra
nyomta, vagy halálra fogja nyomni
... Ön most exponense Ázsiának,
itt a mulatóban, aminthogy én ke-
zívelője vagyok Európának, ame-
lyet maguk mind, mind gyűlölnek...
A sarga arca egy árnyalattal söté-
tebb lett. Nyersen, rekedtesen be-
szélt; a finomművi francia szavak
szinte repedeztetten hullottak szája-
ból.

Ön egyszerűen részeg — amivel
persze világért sem akarom meg-
sértetni... Hiszen nekünk is megvan
— Anglia jóvoltából — a magunk

ópiuma. Különböben nem é
Ázsia nyitott könyv, f
európaiak nem tudnak f
ni. Százmilliónál több
világban, akikhez közeled
Európiájának, — ha nem
kon való közeledésről
sem kedve, sem képessé
Félszakitottam.

I
hogy ügyesen ismét me
ra akarja terelni az egé

— Az embereket miért
mányozza?

— Csak az üzemeket t
zom.

— Miért nem nevet, be
ért nem mondja, hogy b
boldogtalan, miért nem ő
nagyszerű véletlen maga
tett valakit, aki kínvilik.

A mosoly egy pillanati
el az arcáról. Nagyon ha
gyon komolyan mondott:
szereffik a könnyen járó
Négy óra lehetett. A m
nem üres volt, egyedül
Az argentinai egy ásit
szépséggel beszélgetett
mák internacionális nyelv
voltam, kiégett és nagy
tem magamat.

Mire kiértünk hajnaloc
almazóid, hideg szagat
kínai arca még idegesebb
— A hajnal nálunk a l
mondotta s ebben a pillá
lágosan éreztem az óriás
mot: mi nappnyugattak
biztosan bandukolunk az
ban s Kelet felől, a felke
szágából friss, fiatal tón
mulnak helyünkbe...

Szobotica husz millió dináros költségvetése

Száz százalékkal emelkedik a jövő évi budget

Szobotica 1923. évi költségvetésének összeállítása már majdnem teljesen elkészült. A jövő évi budget tételeinek legnagyobb részét már megállapították és a költségvetés lezárásához még csak a városi tisztviselők felemelt napidíjainak a megszavazása szükséges, ami az eddigi tervek szerint a december 28-iki közgyűlésen fog megtörténni.

A költségvetés összeállításának munkáját végző Szuvajdasics főszámvévő szerint az 1923. évi költségvetés és az idei városi budget között lényeges eltérések vannak. A jövő évi költségvetés végösszege jelentékenyen magasabb az ideinél. Egyes ügyosztályok hiteltelvényése száz százalékkal haladja meg az 1922. évről megszavazott hiteket. Ennek egyrészt az az oka, hogy jövőre nagyobb beruházásokat tervez a város, mint amiket az idén eszközölt, másrészt pedig az általános drágulás és a személyi költségek emelkedése is szükségessé teszi a magasabb hiteket.

Ennek ellenére is a városi főszámvévő kijelentése szerint könnyebb lesz a jövő évi budget egyszázalékos megteremtését, mint volt az ideinél. Az 1922. évi költségvetés 15 millió dináros végösszegevel szemben, a jövő évi városi költségvetés végösszege az eddigi kiadások szerint több lesz husz millió dinárnál, azonban ennek ellenére is könnyű lesz a deficitet elkerülni.

Az idei költségvetést ugyanis kedvezőtlenül befolyásolta az, hogy az agrárkérdésre elvett és már berbeadott városi földek bérösszegét a városnak vissza kellett fizetni. Ezenkívül is magasabb városi jövedelmeket jelentenek a felemelt kövezetvámok, valamint az új luxusadó és egyéb városi bevételek emelkedése is.

Elmarad a magyar művészek hanversenykörútja

A budapesti művészek nem kapták meg a beutazási engedélyt

A Vajdaság magyar közönsége már olyan kihéztetett várja a magyar színlelőadásokat, magyar művészi eseményeket és a magyar kultúra minden megnyilvánulását, hogy a legteljesebb örömmel fogadja azokat az időközönként felbukkanó híreket, amelyek magyar művészek jogszájláival turnéjáról számolnak be. Sajnos azonban a legtöbbször nem is jut tovább a dolog egy-egy hírnél, mert a hatóságok gondoskodnak róla, hogy a magyar művészek ne juthassanak el az S. H. S. királyságba.

Ez történt Székely Ionának és Kálmán Oszkárnak, a budapesti opera tagjainak, Kósa György zongoraművészeknek péntek esteire hirdett hanversenyével is. A budapesti művészek már lekötötték egy koncertet Sombor, egyet Novisad és egyet Szobotica részére, ahol a szláv színház igazgatóságával állapodtak meg a versenyre vonatkozólag, össze is állították már műsorukat, a melyen a legnagyobb zeneszerzők nevei mellett képviselve voltak a szláv zeneszerzés reprezentánsai is, a jegyeket is eladták, amikor az utolsó percben kiderült, hogy a budapesti művészek nem tarthatják meg hanversenyüket, mert — nem kapták beutazási engedélyt.

A magyar művészekkel szemben tanúsított bánásmód annál kevésbé érthető, mert maga Musics Broniszláv, a közoktatási minisztérium művészeti osztályának a vezetője is

interveniált *Miltojevics* budapesti S. H. S. követnél a művészek utlevéleiknek vídirozása érdekében. Ennek ellenére sem sikerült a magyar művészeknek megszerezniük a vízumot. Így tehát jogszájláival turnéjuk bizonytalanra vált.

Ugyanakkor, amidőn Szlovénia-közbán és Erdélyben az állandó ma-

gyar színházak működése mellett majdnem minden hónapra jut egy-egy magyar művészi vendégzereplés is, addig egyedül az S. H. S. királyságban félnek attól, hogy itt magyar színészek szöhoz jussanak. Még magyar operacénekeseket és zongoraművészeket se engednek be az országba.

A Magyar Párt és a demokraták

Demokrata képviselők a magyar-német választási koalícióról

A válság óráról órára új izgalmakat okoz. A parlamentben ott vannak szinte kivétel nélkül az összes korifeusok.

Általános vélemény az, hogy ha most sikerül is a válságot elodáznia, a béke nem tarthat soká, s a választásokra hamarosan sor kerül. Érthető, hogy ilyen körülmények között az összes parlamenti pártok fokozott mértékben érdeklődnek a Magyar Párt tevékenységére iránt. A két kormányzó párt: a radikálisok és demokraták a Magyar Párt működését természetesen csak úgy tudják elképzelni, hogy a magyarok együttműködnek a pártok valamelyikével s már megindult a vetélkedés, hogy melyik párt nyerte meg a magyarokat.

A demokrata klubban azt újságoták, hogy a magyarok és németek választási pakumot kötöttek. Munkatársunk, akinek ezt elmondották, kijelentette, hogy nem

volna semmi értelme választási megállapodást kötni azoknak, akiknek még egyáltalán nincs is választójoguk.

Erre az ellenvetésre maga Pri bicsevics válaszal s utalt a belügyminiszternek a Bácsmegyei Naplóban ismertett rendeletére, amely a nemzeti kisebbségeknek a választói névjegyzékbe való felvételét elrendeli. Pribicsevics kijelentette azt is, hogy ezt a rendeletet semmiféle titkosrendelettel, vagy egyéb machinációkkal nem akarják kijátszani.

A demokrata pártban különben nagy elismeréssel nyilatkoznak a Magyar Párttól s annak vezetőségéről. Valamennyi demokrata-párti vezér kijelentette, hogy az együttműködésnek sem személyi, sem tárgyi akadályja nem volna az ő részükről és a magyarság vezetőit szívesen látják a politikai élet küzdőterén: a parlamentben.

Változás előtt a francia külpolitika

Poincaré lemondását várják — a franciák ellenzik a további megszálásokat

Páris. Poincaré a kamarában szombaton beszédet mond, amelyet nagy érdeklődés előz meg. Általában azt hiszik, hogy a francia külpolitika változás előtt áll. A kamara ragaszkodik ahhoz, hogy az újonnan felvetett megszálási tervekéről előzetes információt kápon. A szenatus többsége ellenzi a Ruhr-vidék megszállását, míg a kamarában egy csoport aggodalommal nézi a megszálásról való lemondást.

Poincaré holnap felveti a bizalmi kérdést s minden bizonytal meg is kapja a bizalmi votumokat. A sajtóban ennek dacára közeli lemondását ísárolják, a szocialista lapok szerint Tardieu kap megbízást kormányalakításra, aki Clemenceau-val alakít tiszta jobboldali kormányt.

Erdekes, hogy Poincaré legveszedelmesebb politikai ellenfele Forgeot képviselő Millarand köztársasági elnök legbizalmasabb embere, ugyan csak szoros barátságban van Millaranddal Tardieu és Loucheur is, akik szintén azt vetik Poincaré szemére, hogy nem halgattat a köztársasági elnök tanácsára és nem vetette elégsé latba erejét, hogy a londoni konferenciát elhalasszák. Ez Millarand elnök második beavatkozása, elsőben ugyanígy történt Briand bekásakor.

A francia kormány a Ruhr-vidék megszállása helyett a Ruhr és Rajna között vámvonalat akar felállítani, hogy így a német iparra ellenőrzést gyakorolhasson.

A párisi konferencia előtt Milano. A Sacclo szerint a januári párisi konferenciára az olasz szakértők külön tervvel mennek, a melynek lényege a szövetségesek követeléseinek egyesítése és aránylagos leszállítása.

Nacionalista körök szerint Muscolini nem ragaszkodik saját tervzetéhez, hozzájárul minden tervhez, amely Európa talpraállását előzoza, ha azonban a párisi konferen-

cián eredmény nem jönne létre, Olaszország január 15-ike után szövetségeseire való tekintet nélkül saját politikai céljait követi.

London. Grey a felsőházban kijelentette, hogy a párisi konferencia sikertelensége újabb lépés az örvény felé.

Washington. Lapjelentések szerint Harding elnök konferenciát szándékozik összehívni a jövőtétel ügyében. Ezen hat nagyhatalomból álló konzorciumot akar létrehozni.

Berlin. A birodalmi gazdasági tanács tegnapi ülésén Sorge elnök bejelentette, hogy a német ipar súlyos helyzetében támogatja a kormányt és az egészséges gazdasági politika érdekében áldozatot hozni is kész.

London. Bonar Law az alsőházban interpellációkra válaszul a foglalkozott a német jóvátétel kérdéssel és kijelentette, hogy a probléma rendkívül könyes. Bele tudja képzelni magát a franciák helyzetébe, akik már a költségvetésbe is felvetették a német adósságokat és most mind többről kell lemondania. A franciák a német inflációt rosszakaratu machinációnak tekintik, a mely arra irányul, hogy bemonddja a fizetőképtelenséget. Bonar Law nem osztja ezt a véleményét. Beszámol arról, hogy az a terv merült fel, hogy Anglia cisse el német igényeit, de egyidejűleg fizesse ki Amerikának adósságait. Ezt abszurd követelésnek tartja, mert így Anglia rosszabb pénzügyi helyzetbe kerülne, mint bármelyik szövetségese.

Berlin. Német politikai körökben nem ritkák meg rossznak a helyzetet. A kancellár tovább folytatja a nagyipar képviselőivel a tárgyalásokat a belső kölesön ügyben. A német jóvátételi javaslat elutasítását inkább politikai jelentőségének tartják német kormánykörökben, mert Anshia meg akarta akadályozni Franciaországot előnyomlását a Ruhr vidékén.

Amnesztiát kapnak

a kommunista képviselők?

Janjics képviselő titkoszatos látogatása a mitrovicai fegyházban

Beogradból jelentik: Csütörtökön délelőtt visszaérkezett Szremszka Mitrovicáról Beogradba Janjics radikális képviselő, a szkupstina titkára, aki közutdomás szerint Pasics legfelsőbb bizalmasa. Parlamenti körökben sokat beszélnek arról, hogy Janjics azért utazott Mitrovicára, hogy meglátogassa az ottani fegyházban ülő kommunista képviselőket. A legérdekesebb ezekben a hírekben az, hogy Janjics állítog teljes amnesztiát ígért a kommunistáknak. A kommunista képviselőket nagyon meglepte Janjics látogatása, de még jobban azok az ajánlatok, a melyeket tett nekik. Janjics missziója nem járt sikerrel, bár arról igyekezett meggyőzni a kommunistákat, hogy a radikálpárt egyedül fog mandátumot kapni a választások vezetésére.

Nagyon valószínű, hogy a parlamentben elterjedt hírekről rövidesen cáfolat fog érkezni, mert hiszen az érdeklét felek legnagyobb része börtönben ül, ahonnan nem küldhetnek nyilatkozatokat, ugy hogy a valódi tényállás majd csak akkor fog kiderülni, ha a kommunistákat már szabdalábra helyezték.

Janjics a szállingó hírekkel szemben eddig csak annyit jelentett ki, hogy ott volt ugyan a kommunista képviselőknél, de csak azért, hogy az egyik képviselőnek pénzeszélyt adjon át.

A demokrata sajtó, különösen a „Pravda”, gnyosan kommentálja a radikálisok közéleti kísérletét a lecsukott kommunistákhoz.

Egy millió dinárt

jövedelmé évente a városi luxusadó

Pausalét fizetnek a kisebb vendéglők

A városi luxusadó még csak néhány napja lépett Szubotica életbe, azonban ebből az első héttől is meg lehet már állapítani, hogy az a várakozáson felül jó jövedelmet fog biztosítani a város részére. Eddig még csak tízenöt helyen kávéházban és vendéglőben szedik az új luxusadót, amit a város ügy után még tíz korsárra szándékozik kiterjeszteni, ugy hogy összesen huszonöt helyen fogják az esti luxusadót szedni.

Az első próbáhat meglepetést hozott a városnak, mert olyan helyekről, ahonnan a legkevesebb adót várták, jelentékeny összegeket szolgáltatottak be a városi pénztárba. Az eddigi eredmény arra enged következtetni, hogy a városnak mintegy millió dináros évi jövedelem-többletet fog a luxusadó biztosítani.

A luxusadó szedését egyébként a városi tanács január 1-től kezdve egyenlősen fogja. Az eddig érvényben volt komplikált számológépek helyett 25 és 50 parás, valamint 1 dináros blokkokat fog a város készíttetni, ami gyorsabb fogja tenni a fizetőpécérek munkáját, a lík az eddigi számla-írlapokat csak nagyobb fogvasztással fogják használni. Ezenkívül a kisebb kocsmákkal a város pausaléban fog megállapodni, hogy így könnyebb válna ez ellenőrzés munkája.

Eddig még egyetlen feljelentés sem érkezett a hatóságokhoz a luxusadó beszedésénél észlelt visszaadásokról.

CIRKUSZ

PUBI-LEUM

A kávéházaanült az ifju iró és nagyon el volt keseredve. Négy száz pikkólvával, száznolcvanhárom ozsonnakávéval, hetvenkilenc ringlivel, ötvenegy virslivel tormával és harminchat virslivel tormánélkül, tizenkilenc zstrospiritóssal, nyolc pohár szódával és örök hálával tartozott a főpincérnek. Az ifju iró reggeltől estig és estétől reggelig ott vacokolt már évek óta a kávéházaan és ámbár nem szőr seperetek a díszes, előkelő lokálban, nem tudták soha kiséperni onnan. — A ifju is megszerezte az odaváló illetőséget és ekként nem lehetett kiutasítani. Ott lett nagykorúvá, onnan vitték el karhatalommal a sorozásra ott léte utanglich, ott írta remekművét, ugymint középfajú, illetve közepesfajúlyu drámáit, merdöbentöt regényeit, elképesztő novelláit és a külobböz bankokhoz címzett váltoit. Mindhiába. Nem értették meg. Verseivel megelőzte korát, de nem előzte meg váltoival a többi irót. Végül is belátta, hogy nem érdemes ma már írni és hosszabb idő óta nem is vett tollat a kezébe, hadd írjanak mások, ő inkább másokkal tratót ezentul, pincérekkel, szabókkal, cipészekkel akik akarva-nem akarva szépen felírtak ezentul mindent, amit az ifju írót diktált.

Az ifju iró ura ir. Váratlanul keresetforráshoz jutott. Feltevedte, hogy egy új betegség grasszál most a közéletben. A jubileumok korát éljük. Mindenki jubilál. Nem csak az aki már nem él (mert ez rendes, érthető, megengedett dolog) de az is aki él sőt az is aki még alig él valamit, sőt az is aki mindig visszaélt azzal, hogy ő is él. Hetedizsaszázad megünneplik a 600-ik székundájukat, ma született báránnyok a multjukat.

Az ifju iró a kávéházaan, a délutáni pikkólvánál meállapította, hogy az egyik hírlap már szintén jubláns-képes, mert már két és fél hete, hogy él és lélegzik. Nosza rögtön nekiült és megírta a jubláns vezércikket, hátha bedül neki a tapasztalatlan fiatal jubláns. Ime itt a vezércikk.

ÉV- ÉS NÉVFORDULÓ

Ma, igen pontosan ma két és fél hete, hogy általunk hön szerettét és mélyen szélszálított áron tisztelt lapunk, a *Zsirlap* első számozott, gummikerekül, extra, söt-nóch nie dagesven példányra kifutott, kirohant, kitört, kiexplodált a fútcára. Nem nagy idő, ha vesszük, ámbár inkább ne vegyük. Mincképen nem is olyan nagy dolog ez a jubileum, mi a magunk részéről nagyon is érthetőnek, egészen természetesenek találjuk, hogy ilyen hosszú ideig sikerült a elfszínen, ennnyire elfszízen megmaradnunk. Mi nam ünnepejük ezt a dátumot, akarjuk mondani dátumot, nem vagyunk barátai az ünneplőeknek, a banketteknak, mert ezek költésgebeverik az embert, illetve a kiadókat, ki nem kívánunk tehát e nagyjelentőségű fordulón leborulni a saját magunk nagysága előtt, mert azt ugy is megtesszük mindig, mindennap, lapzárta előtt és lapzárta után. Mégis meg kell álanunk egy pillanatra mint a mezőn az aratónak, aki mikor hosszabb erőfeszítés után felemelkedik görnyedt testtartásából, megkönyebbülten, lehet mondani lelki békétől szúrózó tekintettel néz szét elvzgett munkája fölött és örül, hogy nem látta meg senki sem.

Igen számadást kell csinálnunk, mert rá kell cáfólnunk arra a tévhitre, hogy mi már se nem szorunk, se nem osztunk. Számadást kell csinálnunk, még pedig nem mint eddig kréta nélkül, hogy megszoktuk. Ezzel nemcsak önmagunknak tartozunk, de másoknak is. Főleg másoknak. Soknak.

No, de mit érzünk itten olyan feltűnően sokat. Kimondjuk, hát, a belőlünk oly gyakran, majdnem mind-

dennap kivánczok. A *Zsirlap* megjelenése előtt nem volt itt semmi, nem volt élet, nem volt érdemes létezni. Csak azóta szép az élet, csak azóta van tejeje mindennek, amióta mi kigyitűntünk az utcára. Mióta miénk az ucca és mi az uccád vagyunk. Mert az ucca a fő, a fútcá pedig pláne. Igyekszünk is megfelelő uccai viselettel és uccai, söt utszéli hangon a t. c. közönség kegyébe ugorni. Tudjuk, hogy ezért begyébe vagyunk egyvélhány szalonképesebb lapársunknak. De ezzel mi nem törődünk, mert mi semmivel nem törődünk. Mi uttörök vagyunk, aki pedig nincs velünk, az utofáló. Ezt meg kell mondanunk a mai jubileum alkalmából, ámbár mindig, minden nap hangoztatjuk ezt. Mert nagy dolgot lejszoltunk ám mi páran, utságírók, akik márol-holnapra kirepültünk azokból az özőnyvélőtli

szerkesztőségekből, ahonnan különben is mi magunk is szeretünk volna rendesebb módon távozni. De hát mit dicserjük tovább magunkat. Dicsérőnünkre legyen mondva, már kissé nehezünkre esik ez a feladat, mert kissé belefáradtunk, kissé már unjuk is, hogy folyton csak magunkról írjunk. Csak még azt akarjuk a Népszövetség, a lausannei konferencia, a moszkvai szovjet és az Einstein-féle expedició tudomására hozni, hogy mi nem vagyunk olyan kis fiuk, mint amilyennek néznek látszunk, mi nagy hatalom vagyunk és ezért fogunk van, hogy állandóan nagyhangon beszéljünk és írjunk.

* Az ifju iró cikket, amint értesülünk a pibiláló lap nem fogadta el. Nem tartotta az öndicséretet elegendőnek.

G. Z.

Rémhírek a közeli háborúról

Az olaszok annektálni akarják Dalmáciát?

Bécsből jelentik: A „Tag” december 14-iki keltezéssel Beogradból szenzációs jelentést közöl, amelyhez a lap szerkesztősége hozzáfűzi, hogy hitelösszeget teljes felelősséget vállal. A jelentés a következőket közli:

A beogradi nyilvánosságot napok óta Rómából érkező hírek nyugtalanítják, amelyek szerint a faszisták íszit csoportja háborút íszit elő Jugoszlávia ellen. Az olasz katonai párt arra akarja bírni Mussolini, hogy olasz csapatok szájíják meg Dalmáciát és annektálják Olaszország részére. Ezeket a készülődéseket egészen nyíltan folytatják Olaszországban, ugy hogy Anonijevics római jugoszláv követ már több jelentést is tett a fenyegető készülődésekről a kormányának.

A tervezett puccsal kapcsolatban Mussolini és Horthy közölt

katonai egyezményt jöl létre. Ennek az egyezménynek az értelmében a magyar kormány nyolc hadoszólát vonultatta fel Jugoszlávia északi határára, és eselben, ha Olaszország és Jugoszlávia fegyveres konfliktusba keverednek.

Az olaszországi municiók központokból nagymennyiségű municiót és más hadianyagot szállítanak hetek óta Magyarországra. Az olasz faszisták nagy lelkesedéssel várják Rómába Friedrich Istvánt, a magyar faszisták vezérét, aki ugyancsak ebben az ügyben fog tárgyalásokat folytatni az olaszokkal.

Eddig szól a Tag jelentése, amely annak ellenére is, hogy a szerkesztőség felelősséget vállal hiteltességeért, nagyon kalandosnak látszik, annál is inkább, mert Horthy és Friedrich a legelősebb ellentétben állanak egymással.

Törökország hajlandó belépni a Népszövetségbe

A törökországi nemzetiségekre rossz idők várnak

Lausanneból jelentik: *Izmet* pasa a nemzeti kisebbségek kérdését tárgyaló albizottság esütőrtöt ülésen mondotta el fészült érdeklődéssel várt beszédét. Kijelentette, hogy II. Mehmednek az volt egyik legfőbb tévedése, hogy túlságos védelemben részesítette a nemzetiségeket, akik ezáltal a külföldi eszközeivé váltak. Ez az oka mindannak, ami az utóbbi években a Keleten történt.

Curzon azon állítására, hogy három millió örmény van Törökországban, kijelenti, hogy ez súlyos tévedés, mert a hivatalos statisztika is csak 1—1 és fél millió örményről tud. Sok örmény él ugyanis az utódlállomokban és igen sok közülük elcseszt az utolsó évek háborúiban, a melyek Anatóliát teljesen tönkretették.

Az angol külügyi hivatal vezetőjének arra a kérdésére, hogy nincs-e hely Törökországban az örmények letelepítésére, kijelenti *Izmet* pasa, hogy erre a célra vannak Törökországnál sokkal nagyobb államok. A török vidékekre sürri a lakossága és ezeket nem lehet nemzetiségi szempontból se megosztani.

Kijelenti *Izmet* pasa azt is, hogy a békekötés után Törökország hajlandó belépni a Népszövetségbe, ha azokat a nagy hatalmak kívánják. Kifejti ezért az okokat, amelyeknél fogva Törökország az ellenőrzés iránt nagyon érzékeny, miután a török szuverenitás megsértése eddig is mindig a humanitás íelszava alatt történt.

Curzon lord azon fenyegetését, a mely a lausannei konferencia megskálítására vonatkozik, *Izmet* pasa visszautasítja és megállapítja, hogy ezért nem lehetne Törökországot felelőssé tenni. Mindig újabb áldozatokat kívánnak a hatalmak Törökországtól, amely pedig a háború alatt már elég sok áldozatot hozott. Bejejezésül kijelentette *Izmet* pasa, hogy a nemzeti kisebbségeknek ugyanazokat a jogokat hajlandó megadni Törökország is, mint a többi államok.

Lord Curzon válaszában örménynek adott kifejezést *Izmet* bekülükenny hangja miatt és kifejezte azt a reményét, hogy sikerülni fog a megegyezés.

Diplomáciai körökben legfontosabbnak tartják *Izmet* pasa nyilatkozatának azt a részét, amely a Népszövetségbe való belépésről szól, mert így a törökországi kisebbségek a Népszövetségbe általma alá kerülnek. Általános az a remény, hogy ezek után nem lesz semmi akadály a heleti békekonferencia sikerének.

Csecsemő gyilkosságok Szarajevóban

Egy vén asszony rémtettei

Szarajevó lakosságát egy szörnyű bűnügy tartja izgalomban. Egy Soldo Anna nevű vénasszony, aki hávfászszertien foglalkozik lenelcházgyermeknek felnevelésével, röviddel ezéltt magához vette *Ivan Kovics* Katica közokhórázi szolgálóleány három hónapos kis törvénvtelen fiúgyermekét is ellátásra. A szegény leány havi 1000 koronát fizetett neki a gyerekéért.

Néhány nap múlva azonban a csecsemő, bár adig teljesen egészséges volt, váratlanul meghalt. A gyanus halálára a rendőrség tudomására jutott, amely azonnal nyomozást indított. *Jakovljevic* tisztí főorvos megállapította, hogy a gyermek holttestén külérőszak nyomait zte fel, hátán és ujjain égési sebek is voltak.

A rendőrség azt hiszi, hogy az állatias vénasszony rendszeresen elvállalta törvénytelen gyermekek eltarását és jó pénzért vállalkozott rá, hogy a másvilágra küldi a szégyenbe esett leányok árthatlan gyermekkeit. *Soldo* Anna bevallotta a rendőrségen, hogy csak az utolsó hónap folyamán 11 gyermek volt nála ellátásban, akik közül 4 meghalt. Vallomása után az elvetemült öregasszonyt letartóztatták.

Igazoltatások

Kolozsvárott

Romániában garázdálkodnak a felelőtlen elemek

A felelőtlen elemek, akik azon a réven érdemelték ki ezt a nevet, hogy senki se meri őket felelősségre vonni tetteikért, különböző elnevezések alatt majdnem minden országban garázdálkodnak, nagy rémületre azoknak, akik a modern állam alapjául a jogrendet tekintik, amelyet az államnak biztosítani kell.

Kolozsváron, Erdélyben, sőt egész Romániában most a felelőtlen elemeknek jól ismert, terrorisztikus botrányai tartják izgalomban a kedélyeket. A garázdálkodásokat azzal torolják meg a kolozsvári román hatóságok, hogy bezárják — a korcsmákat. A felelőtlen csemek miatt megbüntetett korcsmákat este tíz órakor, kávéházakat pedig tíl órakor kell bezárni. Közben persze folyam folynak a botrányok. Kolozsváron a gőzfürdőben egyik renlfőkapitány jelenlétében, sőt személyes részvétele mellett súlyosan inzultáltak Glanser Mózes főrabbit.

Bukarestben s a többi román egyetemi városban a diákság követelt azokat az intézkedéseket, amelyeket a kurzus idején Budapesten életbeléptettek. Az óromániai hatóságok katonai segítséggel verik szét a felelőtlen elemek habéraira pályázó egyetemi hallgatókat.

Az újabb jelentések szerint az antiszemita tüntetések Bukarestben tovább tartanak. *Angeloscu* közoktatásügyi miniszter fogadta a diákok küldöttségét és átvette memorandumukat. A miniszter válasza azonban az antiszemita diákokat nem elégtette ki és erőlysen követelték a numerus clausus törvénybeiktatását és a „zsidó sajtó” megrendszabályozását. A gyűlés után az antiszemita diákok az amfiteatrumból az Elisabetha-utra vonultak fel, ahol áttörték a gyenge katonai kardont és a mögötte elhúzzott erősebb kordonnal ősszétlöktek. Több sebesülés történt. A letartóztatásból kifolyólag letartóztatott diákokat azonban rövidesen szabadlábra helyezték. Háromfő éles tüntetések voltak Bralóban is.

VALÓDI „ERÉNYI” DIANA

SŐSBORSZESZ.

1/2 üveg ára	Din. 6.-
Közép	Din. 16.-
1 üveg	Din. 32.-

Mindenütt kapható!

A Bácsmegyei Napló karácsonya

A Bácsmegyei Napló karácsonyi számról írt első híradás nyomán már is nagy érdeklődés előzi meg az ünnepi lapot. Most folyik a lázas munka, hogy ezt az érdeklődést, a mely számunkra biztatást és ambícióink fokozását jelent, teljes mértékben ki tudjuk elégíteni, hogy a karácsonyi számban feltehető és gyermekek, férfiak és asszony megtalálja olvasmányait, hogy azt mindenki ünnepi boldog derivel olvashassa.

Mi nem rendezünk jéleves jubileumokat, mint holmi látszó táncmesterek, s nem kerestünk jogcímeiket, hogy meg nem lévő érdemekkel hivatkozhassunk. Nincs is rá szükségünk, mert soha sem kiáltottuk ki »korunk hősvé« a magyar kisebbségi mozgalom, notórius ellenségeit s soha nem tömjénezünk a testvéritelenség, a széthuzás és a magyar üldözés helyi apostolainak, s könyvemű kijelentésekkel sem akartuk elgáncsolni a magyarság választójogát. A karácsonyi számot mégis ünnepi teljesítménynek szántuk. A magyar irodalmi élet, a magyar újságírás és első sorban a vajdasági magyarság intellektuális ércét akarjuk benne és általa bemutatni.

A karácsonyi szám ára öt dinár lesz. Annyi, mint amennyire egy kiló alma kerül s annyi, amennyire a mai drágaságban vajmi kevés értékű drut kapunk. S az öt dináros újság napokra való olvasmányát ad, gondolatokat és ismereteket, amelyek egy életet át kincseinké válnak.

A Bácsmegyei Napló karácsonyi száma a legszebb, legértékesebb és legolcsóbb karácsonyi ajándék, a melynek ott kell lenni a béke ünnepén minden magyar házában, mert békét, megértést és megbecsülést kívüvel minden magyar számára.

Suboticaai ügyek

A gyermekvédelmi választmány újalakulása. A suboticaai gyermekvédelmi osztály vezetése alatt álló gyermekvédelmi választmány pénteken délután négy órakor tartotta újalakuló ülését a városban. Az értekezleten hivatalosak voltak a suboticaai jótékonyasági, valamint kulturális egyesületek vezetői, akiket az elnöklő **Tabakovics** Miklós polgármester üdvözölt. Ezután **Susnyarac** a gyermekvédelmi osztály elnöke terjesztette elő javaslatát a legközelebbi teendőkre nézve, majd **Majstorovic** titkár számolt be a választmány eddigi működéséről. Ezután megválasztották az új választmányt, amely legközelebbi értekezletre fog összejúlni, holnap délután **annak a 100.000 koronának a hovatartozásáról, amit a karácsonyi ünnepek alkalmából fognak a szegény gyermekek között szétosztani.** A segélyeket valószínűleg az iskolák és a jótékony egyesületek fogják a szegény gyermekek között szétosztani, ugyanúgy, mint tavaly.

Az iskolázás ülése. A suboticaai iskolaszék pénteken délután tartotta meg rendezés havi ülését a városban a kis tanácstermében **Dobanovacs** Pál főispán elnöklése mellett. Az ülésen a tanügyi jelentések tudomásulvétele után foglalkoztak az iskolák tanulóinak egészségügyi állapotával és az ezzel szorosan összefüggő tanteremhiánnyal, amin azonban a városnak nincsen módjában egyelőre segíteni.

HIREK

— **A király születésnapja tiszteletére díszkivilágítás** lesz vasárnap este Suboticában. A városi tanács pénteken dolgozta ki azoknak az ünnepegeknek a programját, a melynek keretében fogja Subotica város a király születésnapját december 17-én megünnepelni. Vasárnap reggel 9 órakor hálaadó istentisztelet lesz a görög keleti szertemplomban, 10 órakor pedig a többi felekezetek templomaiban lesz hálaadó istentisztelet, amelyeken a polgári és katonai hatóságok fejei megjelennek. A Szent Teréz-templomban tartandó misé befeljeztével a helyőrség a Sloboda-térre vonul fel díszmenetben, délelőtt 11 órakor pedig fogadtatás lesz a tisztai otthonban, ahol **Jovanovic** Milos ezredes, hadosztályparancsnok fogadja az egyesületek és testületek küldöttjeit. Este 7 órakor zenés fáklyamenet lesz a városban keresztül és 7—8 óra között minden ablak kivilágítandó. Ugyazintén a házak vasárnap fellobogozandók.

— **Sándor király születésnapjának megünnepelése.** A suboticaai zsidó templomban vasárnap délelőtt 11 órakor tartják meg az ünnepi istentiszteletet **Sándor király** Öfelsége születés- és névnapja alkalmából.

— **Kitüntetett vajdasági képviselő.** **Szerterov** Szlavkó dr. demokrata képviselőt a király a Szent Száva-rend V. osztályával tüntette ki. Egyidejűleg megkapta **Szerterov** dr. a Lengyelországi újjászülésére rend II. osztályát is a lengyel köztársaság elnökétől.

— **Narutovicz átvette a lengyel államfői hatalmat.** Varsóból jelentik: **Narutovicz** köztársasági elnök csütörtökön **Novák** miniszterelnök jelenlétében ünnepélyes formák között átvette az államfői hatalmat **Rogtön** utána **Novák** a kormány nevében is bejelentette lemondását. Majdnem bizonyos, hogy ismét őt bizza meg az elnök újra a kormány megalakításával. A sejm tegnapi ülésén a szociáldemokraták és a parasztpárt a köztársaság védelméről szóló törvényjavaslata s sürgősség kimondását kérték, amit a nemzetgyűlés is elfogadott. Hír szerint koalíció készül a centrum és a baloldal között.

— **A görög királyi pár helyzete.** Bukarestből jelentik: **Barbu** Sírbej, aki most érkezett vissza Athénből, audiencián jelent meg a királynál és közölte az uralkodóval, hogy a görög királyi pár a tatói-kastélyban lakik. György király megünnepelté kijelentéseket tett Sírbej előtt és **Ganatos** ezredes, a forradalmi komité elnöke is kijelentette, hogy György király helyzete biztos, mert a forradalmi alkotmány szerint történt királyi való kiköltése.

— **A becskerekli városok adókedvezményét kérnek a várostól.** **Becs-kerek**ről jelentik: Pénteken délután **Becs-kerek** város tanácsa és a becskerekli nagybör gyártelepek vezetősége között tárgyalások folytak az adókedvezésekre vonatkozólag. Több íparvállalat a községi adó alól mentességet élvez, amely kedvezményt nemrégiben megszüntették. A pénteki tárgyalás oda irányult, hogy a város némi engedményt adjon a gyáraknak.

— **A sentai gyermekmenhely segélyezése.** Sentáról jelentik: A gyermekmenhely, ahol 96 gyermek van elhelyezve, anyagi zavarokkal küzd és segélyt kért ugy az államtól, mint a várostól. A város egyelőre megünnepelt koronát utalt ki a menhely részére.

— **A Lloyd Szilveszter-estélye.** A suboticaai Kereskedelmi Egyesület, (Lloyd) elhatározta, hogy az idén is nagyszabású Szilveszter-estélyt rendez. A rendezőbizottság szombaton tartja első ülését a szilveszteri ünnepély rendezése ügyében, amely ténylesek igérkezik.

— **Beograd angol kölcsöne.** Beogradból jelentik: A begradi községtanács tárgyalásokat folytat egy angol pénzcsoporttal 700.000 arany font sterlinges kölcsön felvétele iránt. A kölcsön 7 százalékos lesz és 40 év alatt amortizálódna. A város a kölcsönt régi adósságok kifizetésére akarja fordítani.

— **A sentai Petőfi-ünnepély.** Sentáról jelentik: A december 31-én tartandó Petőfi-ünnepély rendező bizottsága megállapította az ünnepély részletes programját, amely tízenegy pontból áll. A műsort megnyitja egy ünnepi prólógus, amelyet **Magyar** Domokos a Bácsmegyei Napló sentai munkatársa irt és **Gara** Lílike fog elszavalni. A program többi pontjai ezek: Petőfi és korunk, irta és előadja **Vámos János** tanár. Petőfi dalok, előadja a vegyes kar, **Klassik** Lehel gimnáziumi énektanárs vezetésével. A vegyes kar kétszer szerepel a műsoron Petőfi dalok előadásával, ezenkívül **Klassik** vezetésével hegedűkvartet is lesz, megszűntetett Petőfi-dalokat adva elő. Petőfi verseket szaval **Wagner** Böske, ugyancsak Petőfi verseket ad elő **König** Gyula német nyelven, **Lázin** György szerb nyelven tart előadást Petőfi költszétének hatásáról a szerb irodalomra. **Olner** György francia nyelven szavalja el Petőfi »Feleségem és a kardom« című versét, **Dietrich** Juliska angol nyelven szavalja el »Reszket a bokor« című verset. **Virág** Erzsébet éneklő »Éj van, csendes éj« című Petőfi dalt, dr. **Hacker** Kálmán zongora kíséretével, Petőfi »Téli estén« című költszétéjét szerb nyelven adja elő **Viradics** Zóra. **Zimányi** Ferenc Petőfi-verseket szaval. A nagyszabású ünnepély iránt nagy az érdeklődés.

Belépti díj nincs. Önkéntes adománnyal elfogadják s azokat a szegények segélyezésére fordítják.

— **Még mindig kérdezősködni kell.** **Becs-kerek**ről jelentik: A városi tanács pénteken délelőtt ülést tartott, amelyen a nem szlávok választójogának kérdésével foglalkoztak. A tanács úgy határozott, hogy felsőbb helyről kérés utasítást az irányban, hogy a nem szlávokat, a januári revízió alkalmával fölvegyék-e a választójogi névjegyzékbe. A becskerekli tanács ugyalszik, nem tulszögösen bizik a miniszter rendeletében. Még külön is megkérdézi, hogy igaz-e, hogy a törvényt meg kell tartani. Valószínűleg hihetetlennek találja, hogy erre vonatkozólag is adnak ki rendeletet.

— **Nagy katasztrófát jósolnak jövő évre.** Párisból jelentik: **Abbé** Moreaux, kiváló francia tudós, egy tudományos társaság előtt tartott előadásában azt jósolta, hogy jövő esztendőben rettenő földrengések lesznek, amelyeknek a minapi chilei földrengés a kezdetét jelenti. A tudós abbé geológiai vizsgálataira alapítva nyugtalanító jóslatát.

— **A »Tegethoi« Lidon homokvárosra futott.** Milánóból jelentik: A hajdani osztrák-magyar páncélos erődöt, amely a bekeketes óriai velencei hadiköztében borgegonyozott, csütörtökön délelőtt egy nagy vontatógép Pólabá akarta vonsolni. Aig érték ki a kőzetből, amidőn a mélylátó Tegethoi Lidon homokvárosra futott s ideledalok billent. Szegélyhaték mentek a helyszínre, melyek megkezdték a Tegethoi kőzetátvitelét.

— **Elítélték Harden merénylőit.** Berlinből jelentik: **Harden** Miksa merénylőinek perében az esküdtészek mindkét vádlottat testi sértésben mondtotta ki bűnösnek. Az ügyész **Weicherz** ellen 2 év és 11 hó, **Grenzer** ellen pedig 4 év és 11 hó börtönbüntetés kiszabását javasolta. A bíróság **Grenzer** 4 év 9 hó, **Weicherz** 2 év 9 hó börtönrre ítélte.

— **Az angolai kormány vésztörvénysszékel.** Konstantinápolyból jelentik, hogy az angolai kormány az orosz cseka mintájára rendkívüli bíróságokat állított fel, amelyek hazafurási perekben ítélkeznek. A bíróság ítéletei alapján már számos halálos ítéletet hajtottak végre.

— **A német birodalmi kormány a külföldiek házvététele ellen.** Berlinből jelentik: A birodalmi kormány törvénytervezetet dolgozott ki az ingatlan forgalom, háztelkek és házak adás-vétele szabályozására vonatkozólag. Utóbbi időben külföldiek tömegesen vásároltak Berlinben házakat. Egy-egy külföldi husz-harminc házat is megvásárolt. A kormány által kidolgozott terv, telkek- és házak előadásának érvényességét a hatóság jóváhagyásától teszi függővé. A rendelkezés egyformán kötelező külföldi és helyföldi vásárlókra nézve. A törvény, Berlin város részére minden egyes esetben fenntartja az elővételi jogot.

— **A suboticaai Munkásdalárda hangversenye.** A Lányi Ernő zeneszerző vezetése alatt álló munkásdalárda december 26-án a Barányi-szállóban koncerttel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Az előadásnak egyik érdekessége **Lányi Ernő** tanítványának, a kis 14 éves talantumos **Pataki** Coranak fellépése lesz, aki most áll először a közönség elé.

— **Véres zavargások Barcelonában.** Madridi jelentés szerint Barcelonában a rendőrség és a munkások között véres összeliütkezés volt. Az összeliütkezésnek mindkét részről több halottja és sebesültje van.

— **Bécs spórol.** Az index-szám — mint Bécsből jelentik — hónapok óta csökkenő irányzatot mutat. Az osztályok költszétébe e réven több milliódos megtakarítást ért el a kormány.

— **Árumintavásár Somborban.** A sombori ipartestület a jövő évben, júniusban vagy júliusban, kizárólag sombori iparosok részvételével árumintavásárt akar rendezni. Az árumintavásár ügyében már serényen folynak az előkészületek. A vásárt a gimnáziumban tartják meg.

— **Lemondott a magyar külügyminiszter.** Budapestről jelentik: **Bánlyi** Miklós gróf külügyminiszter benyújtotta lemondását, amit **Horthy** kormányzó tudomásul vett. Időközben **Daruváry** Géza igazságügyminiszter bizták meg a külügyi tárca vezetésével.

— **Köztársaság párti — nem tartathat.** Beogradból jelentik: December 1-i királyi ukázzal nyugdíjba helyezték **Prodanovic** Jása begradi gimnáziumi és **Zlatkovic** Sima realiskolai tanárokat. Mindkét tanár a szerb köztársasági párt exponált tagja.

— **A vajdasági elmeorvogyintézet ügye.** Novisadról jelentik: A Vajdaságban jelenleg nincs elmeorvogyintézet és a kórházi kezelést igénylő elmebetegeket eddig a suboticaai, becskerekli és novisadrói kórházak elmeosztályán helyezték el. Az egészségügyi kormány most tárgyalásokot folytat, hogy önálló, külön elmeorvogyintézet létesítsen a Vajdaságban. A kovli kaszárnyát szemelték ki erre a célra, de megfelelő anyagi erő hiányában az épületet nem vásárolhatják meg.

PHILATELIA
BÉLYEGKERESKEDÉS SUBOTICA
SZÉCSI E.

Vezetek használt íróeszköz bélyegeket. A forrási bélyegekből csak tel-es sorokat lehet venni egyenként 25 és 50 darab, valamint 1 dináros kivételével. Kéldjón aratlantól. 6223

—A sentsai tanyák levélkézbesítésének javítása. Sentsáról jelentik: Dr. Pavlicza György postaügyi államtitkár pénteken Sentsára érkezett és tárgyalásokat folytatott Petrovics Branó kö. polgármesterrel, Nikolicz György rendőrőrkapitánnyal és Bukacz Dragomir posta és távirdu főnökkel a tanyai levélkézbesítés és telefontól való megjavítása tárgyában. A sentsai tanyákon a postaszolgálat sok kívánnivalót hagy hátra. A tanyai csendőrségnek sincs telefont. A tárgyalások kedvező eredményre vezettek és megállapodtak abban, hogy a költségeket felosztják a város, az állam és az érdekeltek között.

— Az S. H. S. királyság Oroszországgal szemben. Beogradból jelentik: Az orosz vöröskereszt megbízottainak Beogradba érkezésével kapcsolatban sokat beszélnek arról, hogy Jugoszláviának Szovjetországgal szemben követett politikájában változás fog beállni. A »Tribuna« evvel kapcsolatban jó hírből azt a hírt közli, hogy ezek a kombinációk légből kapottak és a vöröskereszt delegáció érkezése kizárólag az Oroszországban rekedt jugoszláv állampolgárok repatriálásával függ össze. Pastes Strandman beogradi orosz követnek kifejtette, hogy Jugoszlávia magatartása a szovjetekkel szemben változatlan fog maradni. Politikai körökben a »Tribuna« hírére Ninesics elleni burkoló támadásnak tekintik.

— Biróhiány Sentsán. Sentsáról jelentik: A sentsai ügyvédek testületileg fölkeresték Kocsamin járásbíró, a sentsai járásbírósg vezetőjét és előadták, hogy a biróhiány miatt a peres ügyek elintézése olyan késedelmes, hogy szinte megakad az igazságszolgáltatás normális, rendes működése. Az ügyvédek kérték a járásbírósg vezetőjét, hogy találjon megfelelő módot a súlyos helyzet orvosolására. Kocsamin járásbíró kijelentette, hogy ő egymaga nem bírja öt-hat bíró munkáját ellátni s mindaddig nem lehet javulásról szó, amíg legalább 1—2 új bírót nem helyeznek Sentsára, ami remélhetőleg a legközelebb idő alatt meg fog történni.

— Elsülyedt uzsályhajó. Becskerekéről jelentik: Guttmann és Frank novisadi cégnek a becskerekeli határban fekvő Bégafő közszegéziatt léket kapott és elsülyedt egy huszonnégy vagon cukorrépával megrakott uzsályhajója és a partköz közel megfenekelt. A szállítmánya a becskerekeli cukorgyárnak volt irányítva, amely a rakományt már nem használhatja. A novisadi cégnek emiatt több mint egy millió dinár kára van.

— Élő sakk. Novisadról jelentik: A novisadi Sakkör elhatározta, hogy a tél folyamán élő sakkot fog rendezni, amelynél az egyes sakkgyűléseket élő alakok fogják képviselni. Az élő sakk jövedelmét alapként fogják kezelni a nyár folyamán rendezendő sakkverseny költségeinek fedezésére.

— Aki csak osztrák koronában bökézi. Megírjuk, hogy egy Guttmann nevű bécsi kereskedő felesége Budapesten elvesztett egy állítólag 20 millió értékű gyöngygyűléket. Mint Budapestről jelentik, egy Schatti nevű ember a Lánchidon megtalálta az ékszert és átadta a károsultnak. Mikor azonban a kifizető 500.000 korona jutalmat kérte, Guttmann csak osztrák koronában akarta azt kifizetni, arra hivatkozva, hogy ő osztrák állampolgár.

— Anghia holtteti. Londonból jelentik, hogy mint utólag kiderült a görög forradalom kitörésének hírére Veniziosz a görög forradalmi bizottsághoz táviratot intézett, amelyben azt mondta: Anghia holtteti, a melytől Görögország semmit se várhat, csatlakoztatok a francia politikájához.

— Rendszertelenségek a devizavásárlások engedélyezése körül. Becskerekéről az utóbbi napokban többen kérvényezték a novisadi devizabizottságtól behozatali és devizavásárlási engedélyeket. Pénteken sok kérvény jött vissza Becskerekre. Csak azok a gyáriparosok kapták meg az engedélyeket, akik gépalkatrészeket, bégvártmányokat és nyersanyagokat rendeltek külföldről, amelyek üzemük fentartásához feltétlenül szükségesek. A végleges devizarendelethez 15-ét kellett volna megjelentenie, azonban a kormányválság miatt ennek kiadása egyelőre elmaradt.

— A magyar nemzetgyűlés megkezdte az indemnitás tárgyalását. Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés pénteki ülésén a többség kimondta az indemnitás javaslat sürgősségét. Az elnök bejelentette, hogy az indemnitás vita tartamára több képviselő nyolc óras üléseket kért. Miután azonban az aláírók nem voltak jelen, a kérelmet elrejtették. Ezután megkezdtek az indemnitás vitát.

— A lakrómai gyermekmenhely. Novisadról jelentik: Az egészségügyi osztály évenként viz gyermekmenhelyet el a lakrómai gyermekmenhelyben. Ez évben csak hat gyermeket helyeztek el: kettőt Suboticáról, kettőt Vrsacról és kettőt Palánkáról. Az idén az egészségügyi kormány Stari-Becseről és más helyekről is fog szegény gyermekeket küldeni Lakoma szigetére.

— A Novi-Becseji Izraelita Nőegylet december hó 17-ére tervezett kabaretestélyét közebejött akadályok miatt 16-án szombaton este tartja meg. A fardahatatlant rendezőség munkája biztosítja az estély fényes sikerét.

— Bérbe adta Becskerek város a kocsolyapályát. Becskerekéről jelentik: A városi tanács a kocsolyapályát az idei télre az Obilics sportegyesületnek adta ki azzal a feltétellel, hogy a bevételből 20 százalékot fizet a városnak.

— December 24-én egész nap nyitva lesznek az üzletek. A szubotikai Kereskedelmi Egyesület titkárságától nyert értesülés szerint, december 24-én, vasárnap, mint a karácsonyi ünnep előtti utolsó vasárnapon, a rendőrség felfüggesztli a vasárnapi munkaszünetet és így az üzletek egész nap nyitva tarthatók. A kereskedők nagyban köszülnek a karácsonyi ünnepi forgalomra.

— A bécsi munkanélküliek tüntetése. Bécsből jelentik, hogy a munkanélküliek csütörtökön hatalmas tüntetést rendeztek a Ringen Seypel kancellár ellen. A tüntetés alatt az üzletek zárva voltak, rendzavarásra azonban nem került sor.

— A Talmud Tóra Egyesület közli, hogy a december 17-én délután 3 óra körül tartott ifjúsági chanuka-ünnepély közben történt akadályok miatt elmarad, ellenben az ünnepélyes istentisztelet délután negyed 5 órakor a templomban megtartatik.

— Utivelet 30 dinárért 24 óra alatt vizomozzuk. Szmatana, Pašičeva-utca 2. Telefon 131. Bahara utazási iroda.

— Dávid ékszerésznél megérkeztek a szubotikából karácsonyi és újév ajándékok. Arany és ékszereket legmagasabb árban vesznek.

(*) Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője nemi betegnek részére. Rendelő délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyprii-metoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroška-téle ház.

— Értésítés. Dr. Herman Károly rendelése belbeteg részére Rudics-u. 2. Telefon 734. Rendelés d. n. 8—11, d. n. 2—5-ig. Modernül felszerelt röntgenlaboratórium. Atyvilágítások, felvételek, liberápi.

(*) I. M. Ovardia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Intervallum minden ügyben a hatóságoknál. Levelez szerbül, magyarul és németül. 3748

KÖZGAZDASÁG

1:50

A Narodna Banka hivatalos körirata ma érkezett meg a pénzüntézetekhez, a melyben a hitelek tiszteletdíjének redukálását jelenti be, közli, hogy a visszlevezőszámlát váltók a lejáratkor készpénzben váltandók be, ami annyit jelent, hogy a bankoknak nagy összegű készpénzt kell feleslegesen a pénztárunkban tartani. Ma délután a zürichi zárlat is megérkezett, s e szerint a zagrebi kifizetést két nap alatt tizenöt ponttal esett, 1.65-ről 1.50-re.

Az SHS. királyság valutaajavító akciója eredményeképp a dinár felszökött 3.10-re. A Plavcsics koncepció bukását jelenti, hogy ismét leszállt a dinár 1.50-re.

Hegedüs-Rasin-Plavcsics kísérleteztek a mesterséges valutaávitással. Mind egyik azai kezdte, hogy bent az országban pénzüntéket teremtetni, ami talán Plavcsicsnak sikerült legelőkeltesében. Az előfeltétel jól sikerült, sajnos azonban a dinár tartotta a magas kurzust a legközelebb ideig. Plavcsics koncepciója megbukottnak tekinthető. És ennek nem az a legulsósabb következménye, hogy a dollárkölcson ráment, hanem az, hogy addig, míg a dinár magasban állt, minden módon megnehezítették, hogy az országban árut s nyersanyagot lehessen behozni. A pénzühiány pedig arra készítette a kereskedőket, hogy árúkat megszabaduljanak. Az üzletek, gyárak most mind-nem üresen állanak. Új árut külföldről most az ismét leromlott valután kénytelenek vásárolni, ami a drágaság fokozódását jelenti.

Plavcsics kísérletének kudarcát az egész állam keservesen megéssinyli.

Adai orth. izraelita hitközségtől. Pályázat. Az adai orth. izraelita hitközség pályázatot hirdet a hitközség tagjainak kócsor-hussal való ellátására. A hitközség kb. 500 lelket számlál. A pályázat határideje folyó évi december hó 23-án lejár.

Feltételek a hitközség elnökségénél megtudhatók. Ada, 1922. évi december hó 12-én. Az elnökség.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, december 15. Elénk forgalom felelődt ki szilárd irányzat mellett. Elkelt 75 vagonon áru. Az áruk következők: Buza 407.50—412.50, Tengeri csövös 152.50—155, Tengeri száritott 275. Liszt 0-ás 575. Hat és feles 425. Hetes 420. Arpa 300. Zab 282.50. Bab 355. Korpa 162.50.

Beograd, december 15. Zárlat: Páris 534. London 347. Milánó 376. Génf 1415. Nawyork 74.50. Berlin 115. Prága 240. Szaloniki 103.50. Bécs 0.135. Bukarest 48. Budapest 3.85.

Zagreb, december 15. Zárlat: Dollár 73.50—74. Berlin 1.10—1.30. Bécs 0.1375—0.1425. Budapest 3.35—3.65. Prága 228.50—231.50. Milánó 375—379. Zürich 140.25.

Zürich, december 15. Zárlat: Berlin 00712.50 (00675), Holland 211 (211), Newyork 526 (527.50), London 24.49 (24.50), Páris 38.30 (37.50) Milánó 26.60 (26.4250), Prága 16.15 (16.20), Budapest 0.2275 (00.2275). Zagreb 1.50 (1.55), Bukarest 3.10 (3.20), Varsó 0.0325 (0.0325), Bécs 000.75 000.76 (000.75 00076).

Budapest, december 15. Zárlat: A devizaközpont jegyzésait: Páris 168—174, Prága 71.50—75.50. A többi változatlan.

VÁROSI JÓDOS GYÓGYFÜRDŐ NOVISAD

PENZIÓ RENDSZER KITÜNŐ ELLÁTÁS ÉS SZOBÁK ISZAPKEZELÉSEK, SÓFÜRDŐK, HYDROTHERAFIA, RÖNTGEN-LABORATORIUM, KVARC-LÁMPA, DIATHERMIA ÉS VILLAMOS KEZELÉSEK. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS NYITVA EGÉSZ ÉVBEN — TELI KURA

Egy tükletes fotográfia a leszőbb karácsonyi ajándék Reményi János szobrászónál.

Karácsonyi ajándéku eredeti művész képek. megyei Napló illusztrátoránál, Segeudinski put 127. Múterem.

KARÁCSONYRA

Méz 1 kg. 25 D	Alma in Steier kg. 8D	Karácsonyi díszek
Dió 1 " 6 1/2	Mazsola 1 kg. 50 "	grás
Szálva 1 " 6	Maradula 1 " 50 "	vásasztékban
Mák 1 " 25	Magyordó 1 " 45 "	és mindenféle fűszer és csemegeárak legolcsóbb napiáron beszerezhetők

SÁGI ILLÉS fűszer, csemege, bor és ásványvívterek. (Huspiac) SUBOTICA

Hirdetmény.

Alulírottak Suboticán „Livnica Ferrum za zvana, metal, meko i sivo gvozdje i čelik akcionarsko društvo“ cég alatt új vállalatot szándékozunk alapítani 100.000 dinár alaptőkével, mely 4000 drb. 25 Din. névértékű részvényből fog állni. A részvények jegyzésének a jogát a Ferrum r. t. subotikai bej. cég ez időszertüti részvényeseinek kívánjuk fenntartani oly módon, hogy minden 10 drb. Ferrum részvénytársági részvény után 1 drb. részvény lesz jegyezhető 30 Din. kibocsátási árfolyamon. Felhivtuk a Ferrum részvénytársaság t. részvényeseit, hogy f. év december hó 18-tól 23 napig a Prva Hrvatska Stedionica subotici helyiségében a hivatalos üzleti órák alatt ezen jegyzési jogukat Ferrum részvényeik felmutatása mellett gyakorolni sziveskedjenek. A jegyzett részvények teljes egyenértéke a jegyzéskor ugyanotti befizetendő. A fenti határidőn túl a t. részvényeseket ez a jegyzési jog többé meg nem illeti.

Suboticán 1922. évi december hó 13 napján Antun Beslic, Steiner Károly Kálmán, Dusan Manojlović és Boždan Dimitrijević alapítók.

18/1922

Dražbeni Oglas.

Poljsani sudski ovršitelj u smislu § 102 zak. čl. 1881 g. objavljuje, da će se na ja. noj držabi odue kr. sreskog suda u Somboru broj Gn. 922 u korist ovirkovoditelja I. Privredne Šedi- D. D. i H. Prvi Somborske Tvornice kola u Som- zastupnog po advokatu I. dr. K. Popović i dr. Gala II. dr. Josif Bucko protiv... Iz ora prodati s. e. d. e. e. pokretne: 120 m. kukuruza ovi, 1 krupara, 1 bik, 2 krave, 10 guske, 10 kola, 1 karuca, 1 kola, 1 laka karuca, a 8 točkova, sersam, 2 vranakonye koje su zaplenjeni namirne ovrije za svoju od K 1.000, K 17.636 dana 213 novembra a proceneni su sa K 149.000 u osvoju odluke kr. sreskog suda u Somboru br. 43/922 is. e. se za izvršenje ove držabe rok na De. embra, 1922. u 3 časa posle podne u Som- na sa. šu i u kući ovršenika za dužnu glavnicu 117.636 5% kamate računajući od i za dosadanje e troš. ove od te se pozivaju svi oni koji su uvedne nepokretne voljni lupiti da pristupe i. Napominje se, da će se spomenute pokretne ti u smislu §§ 107 i 108 zak. čl. LX. iz 1881 g. pčena u gotovu onima, koji najvišu cenu ponude ičaju nuže i ispod procene, Sombor, 25. novembra 1922.

Drag. Suričin
sudski ovršitelj

GÉPEK

FA-, BÁDOG-, FÉM

megmunkálására, valamint
SZERSZÁMOK

abbá transmissziók, motorok, cséplő-
gek és ekék — állandóan raktáron:
RLO JETZBACHER D. D. ZAGREB,

Vlaška ul. 25. — Telefon 4-99.

alképviselete követekeo cégének: Zimmermann-Werke
AG, A. E. C. Motoren-Ges. Wien-Untersdorf. Arthur
Hauer & Co. S. Welsenslag n.

SZILVALEKVÁR

kütfő minőségben kapható nagyban és kicsinyben
rendkívül olcsó áron

DRAG L. JOVANOVIĆ

liszt- és élelmiszerkereskedése Subotica
Cera Dusana ulica 8. 9127

SPITZER J.

SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ
SUBOTICA

9136

Strosmajerova-u.8

Weitzenfeld és Társa
Subotica

Iroda: Városi bérpalota. — Telep: Sentaipat
Táviratcim: KENDERIPAR.

Telefon 190. Alapítva 1902.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS.

AJÁNL:

Lópokrócokat, tűzoltó és kerti tömlő-
ket, új lisztes, gabonás, gyapju, toll
kölő és szalmazsákokat, madrac és
roletta szöveteket jutából és lenből,
mindennemű házivásznak.
Zsineg, kötél és hevederek.

Viseljen
sok előnye
m i a i t
PALMA

kaucsuks cipő-
sarkot és cipő-
talpat

Asztalosmesterek és gyárosok figyelmébe!!!

Minden mennyiségű BLINDFURNIERT szállíthatok
azonnal kisebb vagy nagyobb mennyiségben 3 és
2m/m vastagságban 100—105, 105—135, 185—55
és 165—55 centiméter méretben, avagy a feladandó
méretek szerint. Ajánlattal szolgál

Spitzer Herman Sombor

Florán ul. 3. — Telefon 229. sz.

Kalász Crém

készíti

PINTÉR FERENC
SZENT JÓZSEF
gyógypár a nagytemplom
mellett. 6659

Műlábak, műkezek,

egyenestartó
fűzők készítő
és javító műhelye

Schönbrunn Subotica,
Pašičeva 5. Telefon 275.

Alkalmi vétel!

Dus választéku raktáram és a mérsékelt árak minden versenyt kizár!

Alkalmi vétel!

Angol bársonyszilkszin

minden divatszínben

Luhabársony

minden divatszínben

Sifonbársony

minden divatszínben

Női kalap bársony

minden divatszínben

Selyem gallérbársony

minden divatszínben

Velur de lin

legmodernebb színekben
különböző minőségben

Indula szövetek

legújabb gyermekkabátok,
házi ruhák, ruhák és sapkáknak
(métere 60 dinár,

Férfi szövetek

egy választékban öltöny,
smoking, zsakett, nadrág,
rak és télikabátoknak.

Bodić Kosta

divatárkereskedése

Sombor

Kraljević Djordje ulica 3.

a szerb templommal szemben. Telefon 342.

Legfinomabb cérna-vásznak és
sifonok ágyneműkre és női
fehérneműkre.

Női szövetek a legmodernebb színekben

szövet, trikot, gabardin 100, 120, 130 és 150 cm. szélességben. Szerzs szövetek 100 és 130 cm. széles,
egmodernebb színes és deszinált „Bajadere“ szövet utcai és házi ruháknaktoábbá mindennemű férfi szövet.

Párisi ujdonságok!

9047

Párisi ujdonságok!

Palma cipőüzletében

eltározás miatt 1-ig
a raktáron levő
cipőkészlet mélyen

leszállított áron kiárusítottak

dec. 14-től
dec. 17-ig
csütörtök-től
--vasárnapig

Körző

I. RÉSZ LADY HAMILTON

dráma 2 részben, 12 felvonásban. Főszereplők: Liana Haid, Werner Kraus, Conrad Veidt, Bobby Dadd, Reinhold Schünzle.

LEVÉLEZÉS

Nővéleim. Egy diplomás zsebkönyv, jomjegyelés, magános, közelebbi és finomleltű, fiatal és csinos, kistermetű barátját keres. Vidéki vagy helybeli tisztességes, jess uriók arculépes ajánlatait. Segítségem jellegére a kiadóhivatalba kér. Titoktartás becsületesszával biztosítottak. 9115

FOGLALKOZÁS

Harmadéves képezdei nővendék gyermekek mellé állást keres. Perfekt szerb, magyar. Németül is tud. Cim a kiadóban. 9094

Perfekt vendéglői szakácsmű azonnal, esetleg elcséjere, jó fizetéssel felvételt. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével. Vajkócs, Vrsac, vasuti vendéglő küldendők. 9052

Vaskereskedő segéd szerb nyelvismertele lehető hosszú praxissal azonnali felvételre kerestik Medjani és drug vaskereskedőknel Subotica. 9046

28 éves nőtlén fiatalember, beszél szerb, horvát, magyar és német nyelven, azonnali foglalkozást keres kórházban mint betegápoló. Leveleket Szorgalmossá jellegre a kiadóhivatal továbbít. 9117

Perfekt, józan, nőtlén kocsis, ki lakást és futást kap azonnali felvételt. Sijaci tatelep, Paticki put. 9078

Apróhirdetések

Telefonon nem adnak hirdetésért fizetést. Apróhirdetés egy sor 3 K, vastagbetűs és címetel beírásrezesen számít. Legkisebb apróhirdetés 4x 30 K. Apróhirdetéseket felvesz Subotica a kiadóhivatal. Alexandra-utca, Leibpoház és Schlaeger hirtelárúda a vasuti park mellett. Vidékre valamenyűi felkérve. Előfizetési díj havonta 30 din, azaz 300 din. Kérdezőköltségekhez válasz helyez mellékelik. Állatkutatók az apróhirdetési díj felét fizetik.

Több nyelven beszélő magányos fiatalember jó, gabona- vagy fakereskedőnél azonnali foglalkozást keres. Levelek Megbízható jelleg alatt a kiadóba kéreinek. 9116

HITEL-ELADÁS

Egyvágyas, világos hálószoba, gyönyörű toalett, olcsón eladó. Cim a Prokesh-palota házmeztérnél. 8911

Moldinger-kályha, használt, fehérre zománcozott, eladó. Markovic borhyál. Rudics-ua. 9067

Cimbalom eladó. Érdeklődni lehet Halbrohr szállító cégél, Subotica. 9064

Velenice tükrök e adó. Cim a kiadóhivatalban. 9040

Vizítszoba - butor, nagy szekrény eladó. Cim a kiadóban. 9026

Férfi és női vadon-tul térszabót olcsón eladó Huser nő divatterem, Vass Ad m telenében. 9036

Egy időtartalmú vendéglő eladó Subotican, a főtéren. Bővebb felvilágosítást Gergely Antal Subotica, Vranjevačka trg 6. Barátok temploma során. 8953

Eladó hat lóerős Magyar állami lánocs magánjáró cséplőgarnitúra kitűnő állapotban, Terecky gépész Ada. 9070

Teljesen új, modern ház elköltözés miatt olcsón eladó. Bővebbet dr. Biró ügyvédnél. Hitelbank-palota. 9093

KÜLÖNFÉLE

Menyasszonyi és nyoszolóleány csokrot, nasszó és más alkalmi ajándékok legjobban beszerezhet Balog Lina virágüzletében, Subotica, Bárány-szálloda mellett. Állandó műkiállítás. Naponta friss olasz virág. 8751

Butorozott szobát keres azonnalra magános úriember. Ajánlatokot 2000 Ké jellegre a kiadóba kér.

Lifka

Az elátkozott

dráma 5 felvonásban,
Főszereplők: Lóth Il, Violetta Napiercska, Viktor Gehring

dec. 14-től
dec. 17-ig
csütörtök-től
--vasárnapig

Stanlo (ezüst-papír) kapható minden mennyiségben Mayerhof optikusnál, Subotica, Alexandrova-utca. 9015

Sajáttermésű bor 18 koronáért kapható. Il, Turjevskau-ul. 22. Ovodával sregszemben. 8910

Butorozott szoba magányos úriember részére keresetetik havi 1600-2000 koronáért. Malusev-iroda. 9123

Tavaszi szállításra 6000-15 milliméter átmérőű vadkörte- és szilva-cseméjét keresek. Ajánlatok Bajzak Károly faiskola felügyelőhöz Martonosra, Bácska, küldendők. 9080

Körvények megírását szerbül és magyar, szerb fordításokat bármily ügyben elvállal Malusev-iroda.

Ha báronsimsa, üde arcú bört akar, használjon Liohom-crémet, szappant és pudert. — Kapható Illés szőgytárban, főpostával szemben. 8626

Cipészek, csizmadák, papucsok, szíjgyártók, a szükséges összes ANYAGOKAT legelőnyösebben vásárolhatják ANDRÁSSY és TSA úriember megvil modern berendezésű Bőrkereskedésében Subotica Bérpalota

ALAPÍTÁTOTT: 1879.

NEMZETKÖZI SZÁLLITMÁNYOK

EMIL EICHHORN

BROD N/S. BOS. BROD.

Sürgöncim: EICHHORN.

TELEFON: — — 49.

9307

MANDARIN

narancs, citrom, füge, szilva, dió. Szentjános és mindenféle déligyümölcsöt legelőnyösebb napiban ajánl

WEISZ JÖZSEF

déligyümölcs és kereskedő, Rudics-utca 1.

9070

Férfi és női öltöny, kabát és costumkelmék rendkivül olcsó árban kiarsittatik
dec. 8-tól, dec. 20-ig
Strassernál Subotica

Vilsonovau. 46. A volt tanítónéköpző átellenében, cukrászlet mellett. 7297

Liquerök

Cukorkák

Tearumok

Málnaszörp

Sütemények

Szaloncukorka

Teasütemények

Torták (rendelésre)

Zimányi különlegességek

a legjobb minőségben és legszebb kivitelben nagy választékban kaphatók

ZIMÁNYI

CUKRÁSZDÁBAN SUBOTICA

Jelačeva ulica 8.

Telefon 206.

Tortarendelések kióvatra házhoz szállittatnak.

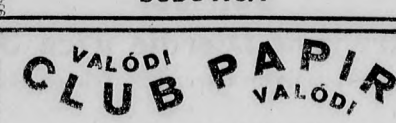
PORMENTESÍTŐ

PADLOLAJ

A LEGKIVÁLÓBB FINOMITOTT VILÁGOS MINŐSÉGŰ, FERTŐTLENÍTŐ, AMELLETT SZAGTALAN, HYGIENIKUS, HASZNÁLATA EGYSZERŰ ÉS GAZDASÁGOS! MINDEN GYÁRTMÁNYT FELÜLMUL. — GYÁRTJA:

PRIMARIUS VEGY. MŰVEK
SUBOTICA

Gyári lerakata és főelárusítója
BEDŐ TRAFIK SUBOTICA

Legelőnyösebb árak. Szállítás vidékre is utánvétellel illetőleg a pénz előzetes beküldése ellenében.

Férjhezmenők

figyelmébe.

Figyezz, szerb, pravoszláv, 32 éves, egyik bácskai járási székhelyen, nősülés céljából jobb házból való 20-28 éves leánnyal vagy fiatal özvegyvel akar megismerkedni, valóságos és nemzetiségre való tekintet nélkül. Érdeklődők leveleit fényképpel ellátva és a hozomány megjelölésével szerb, magyar vagy német nyelven „JÖVŐ” jellegre a kiadóba kérem. — A legmelyebb díszköltséget becsületesszával garantálom. 9041

Dió, 6 dinár kg.-ja

20 q, kicsinyben is eladó zsákokban.
Érdeklődni minden d. u. 2-3 óra között
Városi kávéház, főpincéernél.

GIPSZ alabaszter-, modell és földémgipszet ajánl legelőnyösebban „GRADIVO”
Zagreb, Bogovičeva ulica 3. Telefon 5-54.

BECK JENŐ

KÖTŐ- ÉS SZÖVŐ ÜZEME

Üzlet: Pašičeva-utca 8.

Üzem: Pašičeva-utca 10.

Gözfürdő mellett.

Saját készítményü

kötött áru

általánosan elismertek

és a legjobbak.

Mérték utáni rendelések elfogadtatnak.

Gyapju-fonál eladás.